

1.Ders

NEDEN

SİYER

ÖĞRENMELİYİZ?(I)

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾

“Andolsun, Allah’ın Resûlü’nde sizin için, Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah’ı çok zikreden kimseler için [mutlak manada] çok güzel örneklikler/rehberlikler vardır.”

HİRA

- Kur’an ve Sünnet’e sarılınca neden dalalete sapılmaz?
- Peygamber yolu, gecesi gündüz kadar aydınlık bir yoldur? Neden böyledir?
- Peygamberimizin Allah tasavvuru hakkında neler söylenebilir?
- Kavramlar insan tasavvurunu şekillendiren en önemli unsurlardır. Neden?
- Siyer Sünnetin beyanı, Sünnet ise Kur’an’ın beyanıdır. Nasıl?

Çoğulu *siyer* olan *siret* kelimesi, sözlükte “tavır ve hareket, hayat tarzı, tutulan yol, gidişat, tabiat, tedbir ve idare” anlamlarına gelir.¹ Kur’an-ı Kerim’de bir yerde Hz. Musa’nın esasının mucize eseri yılanı dönüştürmesi hadisesi anlatılırken kullanılır. Tâhâ Sûresi’nde denilir ki: **“(Allah) ‘Ey Musa! Şimdi onu (asanı) yere at’ dedi. Bunun üzerine onu yere attı; bir de ne görsün! O, hızla sıvışan bir yılan oluvermişti. ‘Onu tut’ dedi ve ‘korkma!’ Biz onu ilk haline/şekline döndüreceğiz.”**² Ayette geçen, “الأولى سيرتها سنعيدها” **“Biz onu ilk haline/şekline döndüreceğiz.”** cümlesinde *سيرَة/siret*, “hal, şekil, vaziyet” anlamlarında kullanılmıştır.

Hadislerde ise yine sözlük anlamlarına uygun bir şekilde, “tedbir, tavır ve hareket tarzı” manalarında kullanılmıştır. Mesela, Hicretin 6. yılında Hz. Peygamber (sas) *Devmetü’l-Cendel* Serriyye’si için Abdurrahman b. Avf’ı komutan tayin ettiğinde ona şöyle buyurmuştu: **“Ey Avf’ın Oğlu! Onu (sancağı) al! Hepiniz Allah yolunda gaza edin ve Allah’a inanmayanlarla savaşın, bununla beraber ganimete hıyanet etmeyin, kimsenin uzuvlarını kesmeyin, çocukları öldürmeyin. Bu Allah’ın ahdidir ve aranızda bulunan Peygamberi’nin siretidir/ hareket tarzıdır.”**³

¹ el-Firûzâbâdi, *el-Kâmûsü’l-Muhit*, s. 528

² Tâhâ Sûresi, 20/19-21

³ İbn Hişam, *es-Sîre*, c. 4, s. 281

Sözlük anlamları böyle olan *siyer* kelimesi, ıstılahî olarak ise, “Hz. Peygamber’in (sas) doğumundan vefatına kadar hayat hikâyesini ve tercüme-i halini yani ahlakını, şemâilini,⁴ delâilini,⁵ mucizelerini, nesebini konu edinen ilmin adıdır.”⁶

Bir Müslüman için Hz. Peygamber’in hayatına ve O’nun dünyasına ait her hatıranın çok mühim bir yeri vardır. Çünkü O (sas) en güzel örnek, en kâmil misal, en doğru rehberdir. Rabbimiz onlarca ayette, Resûlullah’a ittibânın/itaatin gerekliliğine ve önemine vurgu yapmış, O’nun (sas) rehberliği olmazsa dinin gerçek manada kemale eremeyeceğini belirtmiş, Efendimiz de, **“Sarıldığımız müddetçe asla dalalete sapmayacağımız”** iki büyük emanetten birinin Kur’an, diğerinin ise kendi sünneti olduğunu beyan etmiştir.⁷

Başka bir hadisinde Efendimiz (sas) miras olarak bıraktığı hayatının/sünnetinin değerini şöyle ifade etmiştir: **“Allah’a yemin ederim ki, size gecesi gündüz kadar aydınlık, geniş ve takip edilecek bir yol bıraktım.”**⁸ Gecenin bile gündüz gibi aydınlık olduğu bu bereketli hayatı her yönü ile öğrenmek, anlamak ve kavramak her Müslüman’ın en önemli gayesi olmalıdır. Böyle olduğu için; “Neden Siyer Öğrenmeliyiz?” sorusu cevabı çok net bir şekilde ortada olan bir sorudur. Buna rağmen biz meselenin mahiyetini biraz olsun daha iyi öğrenme maksadı ile bu soruyu soruyor, ayet ve hadisler ışığında bulduğumuz cevapları da sizlerle paylaşıyoruz.

1. RABBİMİZ EMRETTİĞİ İÇİN

Eğer Rabbimiz gönderdiği vahyinde, Peygamberimizin en güzel örnek olduğunu söylüyorsa,⁹ **“O, size ne veriyse onu alın, size ne yasakladıysa ondan da uzak durun”**¹⁰ diyerek, bizi o bereketli hayata yönlendiriyorsa, O’nun ahlakının muhteşem ve muazzam bir ahlak olduğunu,¹¹ Müslümanların da o ahlakı kuşanmaları gerektiği belirtiliyorsa ve daha nice ayette söz, dönüp dolaşıp Resûlullah’ın (sas) rehberliğine ve örnekliliğine geliyorsa, bizzat Efendimiz de; **“Haccınızın menasikini benden alınız”**¹² veyahut **“Beni nasıl namaz kılıyor görüyorsanız siz de öylece namaz kılınız”**¹³ buyuruyor ise, elbette O’nun hayatı iyice öğrenilmeli, attığı her adım, söylediği her söz, sessiz kalıp onayladığı her tavır, iyice kavranılmalı, böylece Rabbimizin bu manada bizden istediği sorumluluk yerine getirilmelidir.

2. RABBİMİZİ DAHA İYİ, DAHA DOĞRU VE DAHA KAPSAMLI ANLAMAK VE TANIMAK İÇİN

⁴ *Şemâil*: Hz. Peygamber’in fizikî ve ahlakî özelliklerini ifade eden bir terimdir. Ayrıca bu konuda yazılmış eserlere de verilen bir isimdir.

⁵ *Delâil*: Nübüvvet müessesesini ve özellikle Hz. Peygamber’in peygamberliğini ispatlamak için ortaya konan delillere denir. Bu konuda yazılmış eserlerde bu ad ile anılır.

⁶ İsmail Hakkı İzmirli, *Siyer-i Celile-i Nebeviyye, Mukaddimât*, s. 10, 11;

⁷ Hz. Peygamber (sas) şöyle buyurdu: **“Ey insanlar! Şüphesiz ben sizin aranızda iki değerli şey bırakmış bulunuyorum. Onlara sarıldığınız müddetçe asla sapmazsınız. Bunlar: Allah’ın kitabı ve Peygamberi’nin sünnetidir.”** Hâkim, *el-Müstedrek*, c.1, s.93

⁸ İbn Mace, *Kitabü’s-Sünne*, 5

⁹ Ahzab Sûresi, 33/21

¹⁰ Haşr Sûresi, 59/7

¹¹ Kalem Sûresi, 68/4

¹² Nesâî, *Menasik*, 27

¹³ Buhârî, *Ezân*, 18

İnsan, Allah'ı (c.c.) akli ile bilebilir, ama sadece akli ile tanıyamaz. Tanımak için sahih ve selim bilgilere ihtiyaç vardır.¹⁴ Bu bilgilerin en sahihi, en doğrusu hiç şüphesiz Kur'an'dır. Kur'an içerisinde geçen başta Esmâ'ül-Hüsna denilen Rabbimiz'in o güzel isimleri olmak üzere, Cenab-ı Hakk'ı anlatan, sıfat, vasıf ve hususiyetlere ait ifadeler, bu mesajları çok iyi anlayan biri tarafından beyan edilmeli, yani açıklanmalıdır.¹⁵ Elbette ki bu tefsir ve tebyin görevi, böyle bir vazifesi olan Efendimiz'indir. O da bu işi hayatı boyunca hakkı ile yapmıştır. Hal böyle olunca, O'nun bereketli hayatı, doğru bir Allah tasavvuru oluşturmak içinde okunmalı, Resûlullah'ın (sas) Allah ile olan münasebetinin üzerinden, bu ilişkinin nasıl olması gerektiği iyice anlaşılmalıdır.

3. KUR'AN'IN NE DEDIĞİNİ VE NE DEMEK İSTEDİĞİNİ DAHA İYİ ANLAMAK İÇİN

Kur'an'ın ilk muhatabı olan Efendimiz (sas) onu insanlığa tebliğ ettiği gibi, onun nasıl yaşanacağını da öğretmiştir. Dolayısı ile o sadece *tebliğ* eden değil, hem *tebyin* eden, (açıklayan) hem *tezkiye* eden (arındıran) hem de *ta'lim* edendir (öğretendir).¹⁶ Hal böyle olunca Hz. Peygamber (sas), Kur'an'ın okunmasından tutun açıklanmasına, hayata nasıl taşınacağından tutun, hangi durumlarda neler yapılacağına dair her türlü izahatı yapmış ve bunları fiili olarak da göstermiştir. Bir de Efendimiz'in (sas) vahyin gölgesinde geçen 23 yıllık hayatının ayetlerle şekillendiği göz önünde tutulduğunda, inen her ayetin O'nun dünyasında nasıl karşılık bulduğu hatırlandığında, Kur'an-Siyer ilişkisi daha iyi anlaşılabilir olur.

4. SİYERİN SAHİBİNİN DEĞER VE KIYMETİNİ DOĞRU BİR ŞEKİLDE KAVRAMAK İÇİN

Siyer denilen bu bereketli hayatın sahibi olan Efendimiz'in değer ve kıymeti, ancak onun hayatı doğru bir şekilde öğrenildiği zaman kavranılacaktır. Efendimiz'in (sas) 40 yaşına kadar olan pâk ve tahir hayatı, o günden sonra 23 yıl sürecek nübüvvet hayatı ve yaşanan binlerce hadise ne kadar doğru anlaşılırsa, o kadar bir beşer olarak Efendimiz'in nasıl bir mücadele verdiği anlaşılacak, bu da bir Müslüman için çok önemli olan, iman ettiği Peygamber'inin değer ve kıymetini hakkı ile takdir etmesini sağlayacaktır. O'nun (sas) bu din için nasıl bir mücadele verdiğini öğrenen ve nelere katlandığını, neleri yaptığını veya neleri yapmadığını tam anlamı ile kavrayan biri Efendimiz'e (sas) olan sevgisi daha da artacaktır. Batılı araştırmacılar bile¹⁷ Efendimiz'in (sas) hayatını tarafsız bir gözle okuduklarında hayran kalıyorlarsa, bir Müslümanın hayran kalmaması mümkün müdür? Bundan dolayı Siyer, Efendimiz'in değer ve kıymetinin doğru anlaşılması ve kavranmasının önemli etkenlerinden biridir.

¹⁴Hız. İbrahim'in arayış sürecini burada hatırlamalıyız. Bkz: En'âm Sûresi, 6/76-79

¹⁵"İnsanlardan bazısı, bir bilgisi, bir rehberi ve aydınlatan bir kitabı olmadığı halde, Allah hakkında tartışmaya kalkar." Hac Sûresi, 22/7

¹⁶"Nitekim kendi içinizden size ayetlerimizi okuyan, sizi kötülüklerden arındıran, size Kitab'ı ve hikmeti talim edip bilmediklerinizi size öğreten bir Resûl gönderdik." Bakara Sûresi, 2/151

¹⁷"İnsanlığın sorunlarının üst üste yığılması neredeyse çözülmez bir noktaya ulaştığı günümüzde Hz. Muhammed'e (sas) her zamankinden daha fazla muhtacız. Eğer O aramızda olsaydı, bütün bu sorunları, oturup bir kahve içme rahatlığı içinde çözerdi..." George Bernard Shaw (Nobel Ödüllü İrlandalı Oyun Yazarı)

5. İSLAM'IN, İMANIN, İHSANIN VE İHLÂSIN DEĞER VE KIYMETİNİ ÖĞRENMEK İÇİN

Kavramlar insan tasavvurunu şekillendiren en önemli unsurlardır. Bunlara yüklenen anlamlar doğru ise tasavvur doğru olacak, eksik ve hatalı ise elbette yanlış olacaktır. Bize bilmediğimiz binlerce hakikati beyan eden Efendimiz, özellikle kavramların doğru anlaşılması yönünde çok önemli izahlarda bulunmuş ve bizzat uygulamaları ile de bunu göstermiştir. Mesela Cibril hadisi diye bilinen meşhur rivayette ¹⁸ bize, İslam'ın, imanın, ihsanın değer ve kıymetini başka bir açıklamaya ihtiyaç bırakmayacak şekilde öğretmiştir. Bu manada Siyer-i Nebi'nin her sayfası bu tarz örneklerle doludur. Dolayısı ile siyeri öğrenmek, bir manada kulluk kodları sayılan kavramları gerçek anlamlarıyla da öğrenmektir.

6. HADİSİ, SÜNNETİ VE TARİHİ DOĞRU BİR ŞEKİLDE ANLAMAK İÇİN

Siyer bilgisi nasıl Kur'an'ı daha iyi anlamamıza katkı sağlıyorsa, hadis, sünnet ve tarihi de doğru bir şekilde anlamamıza yardımcı olan en önemli verilerden biridir. Çünkü *Siyer Sünnetin beyanı, Sünnet ise Kur'an'ın beyanıdır*. Ayetlerin nüzül sebeplerini bilmek, o ayetlerin bağlamına vakıf olmak anlamına geldiği gibi, Asr-ı Saadet'te cereyan eden herhangi bir hadisenin ortaya çıkış sebebine vâkıf olmak da işin bağlamını kavramaya vesile olacaktır. Sözün anlamı, sözün bağlamı ile birebir bağlantılı olduğu için, anlam-bağlam ilişkisini iyice kavrama adına siyere müracaat bir zorunluluktur. Bu önemli husus terk edildiği zaman ciddi anlam kaymalarına sebep olmakta, nice önemli mesaj ya yanlış anlaşılmakta veyahut hiç anlaşılmamaktadır. Hal böyle olunca, Kur'an'ın ve Sünnet'in neşet ettiği zemin olan Siyer'in öğrenilmesinin ehemmiyeti daha net bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

7. İDEAL BİR İNSAN OLMANIN VE İDEAL BİR MÜMİN OLMANIN YOLLARINI ÖĞRENMEK İÇİN

İdeal bir insan ve ideal bir mümin olabilmek için Allah'ın birleştirmesini emrettiği bağları/ilişkileri koparmamak¹⁹ ve bu bağları istenilen düzeyde hayatta tesis etmek gerekir. Bu bağları şöyle sıralayabiliriz:

- İNSANIN KENDİ NEFSİ İLE OLAN BAĞI

---

¹⁸Abdullah b. Ömer'in, (ra) babası Hz. Ömer'den naklettiği bu hadis şöyledir: "Bir gün Resûlullah'ın (sas) yanında bulunduğumuz sırada aniden yanımıza, elbisesi bembeyaz, saçı simsiyah bir zat çıkageldi. Üzerinde yolculuk eseri görülüyor, bizden de kendisini kimse tanıyordu. Doğruca Hz. Peygamber'in (sas) yanına gitti, orada oturdu ve dizlerini onun dizlerine dayadı. Ellerini de uylukları üzerine koydu. Ve: "Ey Muhammed! Bana İslâm'ın ne olduğunu söyle" dedi. Resûlullah: "İslâm; Allah'tan başka ilâh olmadığına, Muhammed'in de Allah'ın Resülü olduğuna şehadet etmen, namazı dosdoğru kılman, zekâtı vermen, Ramazan orucunu tutman ve gücün yeterse Beyt'i hac etmendir" buyurdu. O zat: "Doğru söyledin" dedi. Babam dedi ki: "Biz buna hayret ettik. Zira hem soruyor, hem de tasdik ediyordu." "Bana imandan haber ver" dedi. Resûlullah: "Allah'a, meleklerine kitaplarına, peygamberlerine ve ahiret gününe inanman, bir de kadere, hayrına şerrine inanmandır" buyurdu. O zât yine: "Doğru söyledin" dedi. Bu sefer: "Bana ihsandan haber ver" dedi. Resûlullah: "Allah'a O'nu görüyormuşsun gibi ibadet etmendir. Çünkü her ne kadar sen onu görmüyorsan da, o seni muhakkak görür" buyurdu. O zat: "Bana kıyametten haber ver" dedi. Resûlullah: "Bu meselede kendisine sorulan, sorandan daha çok bilgi sahibi değildir" buyurdular. "O halde bana alâmetlerinden haber ver" dedi. Peygamber (sas): "Câriyenin kendi sahibesini doğurması ve yalın ayak, çıplak, yoksul koyun çobanlarının bina yapmakta birbirleriyle yarış ettiklerini görmendir" buyurdu. Babam dedi ki: "Bundan sonra o zat gitti. Ben bir süre bekledim. Sonunda Allah Resûlü bana: "Ey Ömer! O soruları soran zatın kim olduğunu biliyor musun?" dedi. "Allah ve Rasûlü daha iyi bilir" dedim. "O Cibrîl'di. Size dininizi öğretmeye gelmişti" buyurdular. (Buhârî, *İman*, 1; Müslim, *İman*, 1)

¹⁹"Onlar, Allah'a verdikleri sözü, pekiştirilmesinden sonra bozan, Allah'ın korunmasını emrettiği bağları koparan ve yeryüzünde bozgunculuk yapan kimselerdir. İşte onlar ziyana uğrayanların ta kendileridir." Bakara Sûresi, 2/ 27

- İNSANIN ALLAH İLE OLAN BAĞI
- İNSANIN BAŞKA İNSANLARLA OLAN BAĞI
- İNSANIN EŞYA VE EVREN İLE OLAN BAĞI ²⁰

İnsanlık ailesinin en kâmil hali olan Efendimiz (sas) bu bağların hayatta nasıl tesis edileceğine dair en güzel örnekleri ortaya koymuştur. Bu örneği kavramak adına O'nun hayatı iyice öğrenilmeli, özellikle Siyer'in sayfaları bu bakış açısıyla da okunmalıdır.

8. HER ZAMANIN, HER MEKÂNIN VE HER OLAYIN KARŞISINDA EN DOĞRU KAMETİN/DURUŞUN NE OLDUĞUNU ÖĞRENMEK İÇİN

Zamanlar, mekânlar ve olaylar değişince insan, bunlara uygun en doğru duruşların ne olduğu konusunda ciddi bir sıkıntıya düşmektedir. Nerede sükût edileceğini, nerede konuşulacağını, ne zaman yumuşak, ne zaman sert olunacağını, kime karşı tevazu, kime karşı izzetle durulacağını kestiremeyebiliyor. Gerçekten insanın en fazla zorlandığı mesele, doğru işi, doğru tavrı, doğru zamanda ve zeminde yapabilmesidir. İşte Efendimiz (sas) bu alanın da tartışılmaz en ideal örneği ve modelidir. Siyer'in sayfaları içerisinde yer alan binlerce bilgi, bizlere doğru duruş adına çok önemli örneklikler sunmaktadır. Bundan dolayı da siyer bir yönü ile müminin hareket tarzını/stratejisini belirleme adına mühim bir kaynaktır.

9. EFENDİMİZ'İ (SAS) HAKKI İLE SEVEBİLMEK VE HAKKI İLE O'NA İTTİBA EDEBİLMEK İÇİN

Bir Müslüman için Hz. Peygamber'i (sas) sevmek sadece vefanın ve heyecanın duygusal bir konusu değil, aynı zamanda imanın bir konusudur. Çünkü Rabbimiz, Peygamberi sevmeyi imanın kemal şartı olarak belirlemiş,²¹ Efendimiz de (sas) kutlu sözlerinde bunu beyan etmiştir.²² O'nu gerçek manada sevebilmek, ancak tanımak ile mümkündür. Çünkü muhabbet ancak marifet ile sağlanır. “Ne kadar tanırsan, o kadar sevebilirsin” ilkesi ile sevmenin şartı tanımaktan geçmektedir. Tanımının yolu ise O'nun pâk hayatını iyice öğrenmekten geçmektedir. O hayatı biraz olsun anlayan kişi, bir sevgi ahlakına dair çok önemli mesajlar öğrenecek ve Hz. Peygamber'i (sas) nasıl sevmeliyiz? sorusuna cevaplar bulacaktır. Sahi, nasıl sevmeliyiz?

- HİÇBİR ŞEYİ O'NUN KADAR SEVMEMEKLE
- HAYATIN HER ANINDA VE HER ALANINDA O'NU TARTIŞILMAZ REHBER EDİNMEKLE
- O'NUN VERDİĞİ HÜKÜMLERE TAM ANLAMI İLE TESLİM OLMAKLA
- SADECE AKIL İLE DEĞİL; HEM AKIL HEM KALP İLE AMA ÖZELLİKLE KALP İLE
- O'NUN ADIMININ ÖNÜNE ADIM, SESİNİN ÜZERİNE SES YÜKSELTMEMEKLE

²⁰ Daha geniş bilgi için bkz: Yıldırım, Muhammed Emin, *İnsani İlişkilerde İlahî Ölçü*, s. 27-166

²¹ “De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, kazandığınız mallar, kesada uğramasından korktuğunuz bir ticaret ve beğendiğiniz meskenler size Allah'tan, peygamberinden ve O'nun yolunda cihattan daha sevgili ise, artık Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyin! Allah, fasık topluluğu doğru yola erdirmez.” (Tevbe Sûresi, 9/24) Büyük müfessir İmam Kurtubî bu ayetin tefsirinde şöyle bir ifade kullanır: “Bu ayet, Allah'ı ve elçisini sevmenin farz olduğuna delildir ve bu konuda hiçbir görüş ayrılığı yoktur. Ayrıca bu sevgi, her sevgi ve sevgiliden önce gelir.” Bkz: İmam Kurtubî, *el-Câmiu li-Ahkâmi'l-Kur'an*, c. 8, s. 165. Ayrıca bu konuda şu ayette unutulmamalıdır: “Peygamber, müminlere kendi canlarından daha önceliklidir. Onun eşleri de müminlerin anneleridir.” Ahzab Sûresi, 33/6

²² “Sizden biriniz, ben kendisine babasından, çocuklarından ve bütün insanlardan daha sevimli/sevgili olmadığı müddetçe tam anlamıyla iman etmiş olamaz.” Buhari, *İman*, 2; Müslim, *İman*, 69; Nesâî, *İman*, 114

- O’NU SADECE TATLI BİR HATIRAYA DÖNÜŞTÜRMEYEN, O’NUNLA CANLI BİR BAĞ KURMAKLA
- HER ŞEYİ İLE AMA HER ŞEYİ İLE O’NU RAZI VE MEMNUN ETMEKLE ²³

10. HZ. PEYGAMBER (SAS) GİBİ TERBİYE OLMAK VE O’NUN GİBİ TERBİYE ETMEK İÇİN

Efendimiz (sas) buyurmuşlardı ki: **“EDDEBENİ RABBİ FE AHSENE TE’DİBİ/Beni Rabbim terbiye etti ve terbiyemi en güzel şekilde düzenledi.”** ²⁴

Bundan dolayı Hz. Muhammed (sas) dediğimiz zaman; mürebbisi Allah olan bir beşer sultanı demiş oluruz. O, (sas) doğumundan peygamber olacağı güne kadar gözetim altında olan sonra peygamber olarak kavmine gönderilen, o günden sonra da vahyin gölgesinde ayet ayet şahsiyeti inşa edilen birisidir. Dolayısı ile Efendimiz’in (sas) mutahhar hayatı bir yönü ile “Kur’an insanı nasıl inşa eder?” sorusuna cevaptır. Siyer’den bu önemli bilgiyi öğrendiğimizde hem Hz. Peygamber gibi inşa olmak hem de elimizin altındaki insanları Kur’an’la inşa etmek noktasında çok önemli usûl ve yöntemler elde etmiş oluruz. Özellikle inen ayetlere Efendimiz’in verdiği ilk karşılıklar, o ayetleri Sahabe’ye ulaştırdığında onların söyledikleri ve sonrasındaki ayetleri yaşama tatbik adına ortaya koydukları gayretleri Kur’an’la inşa olunma konusunda mühim mesajlar taşımaktadır. 23 yıllık süreç bu bakış açısı ile gözden geçirildiğinde, terbiye muhtevası ve yöntemine (eğitim bilimine/pedagojiye) dair nebevî ölçüler tespit edilecek, bu ölçülerle de hayatlar yeniden düzenlenecektir.

DÂRÜ’L-ERKÂM

- Üsve-i Hasene ifadesi neyi ifade etmektedir?
- Peygamberimizin aslî görevlerinden olan tebliğ, tebyin, ta’lim ve tezkiye ne demektir?
- “Doğru işi, doğru zamanda yapmak” ne anlama gelmektedir?
- “Muhabbet, ancak marifet ile kazanılır.” Nasıl?
- Kur’an ile inşa olmanın ilkeleri nelerdir?

SUFFA

- PEYGAMBERİNİN HAYATINI İYİCE ÖĞREN Kİ, O’NU GERÇEK MANADA TANIYABİLESİN.
- PEYGAMBERİNİ HAKKI İLE TANI Kİ, O’NU GERÇEK MANADA REHBER EDİNEBİLESİN.
- PEYGAMBERİNİ GERÇEK MANADA REHBER EDİN Kİ, SELAM YURDUNA DOĞRU YÜRÜYEBİLESİN.
- PEYGAMBERİNİ SAHÂBE GİBİ SEV Kİ, YAŞADIĞIN ÇAĞIN SAHÂBİSİ OLABİLESİN.
- PEYGAMBERİNİN TERBİYE SİSTEMİNİ İYİCE KAVRA Kİ; O’NUN GİBİ TERBİYE OLASIN VE TERBİYE EDEBİLESİN.

²³Daha fazla bilgi için bkz: Yıldırım, Muhammed Emin, *Efendimiz’i Sahabe Gibi Sevmek*, s. 41-51

²⁴Süyûtî, *Câmiu’s-Sağîr*, c.1, s. 12; el-Muttakî, *Kenzü’l-Ummal*, c.11, s. 406